

Executieve processen in het dagelijks handelen

Executieve functies en IADL

Dr. Esther Steultjens

Associate lector Neurorevalidatie

definities

- **Executieve functies zijn de complexe hersenprocessen die doelgericht gedrag en georganiseerd probleem oplossen aansturen**
 - **Handelen is het doelgericht uitvoeren van betekenisvolle activiteiten in de betekenisvolle eigen context**
-

Definitie

Executive functions

(Pubmed MESH sinds 2010)

A set of cognitive functions that controls complex goal directed thoughts and behavior. Consists of multiple domains including concept formation, goal management, cognitive flexibility, inhibition control, working memory.

Executieve functies

- Inzicht
 - Doel bepalen
 - Plannen en organiseren
 - Initiatie
 - Inhibitie
 - Controleren en evalueren
 - Flexibel probleem oplossen
(CRT Guideline)
-

Praxis

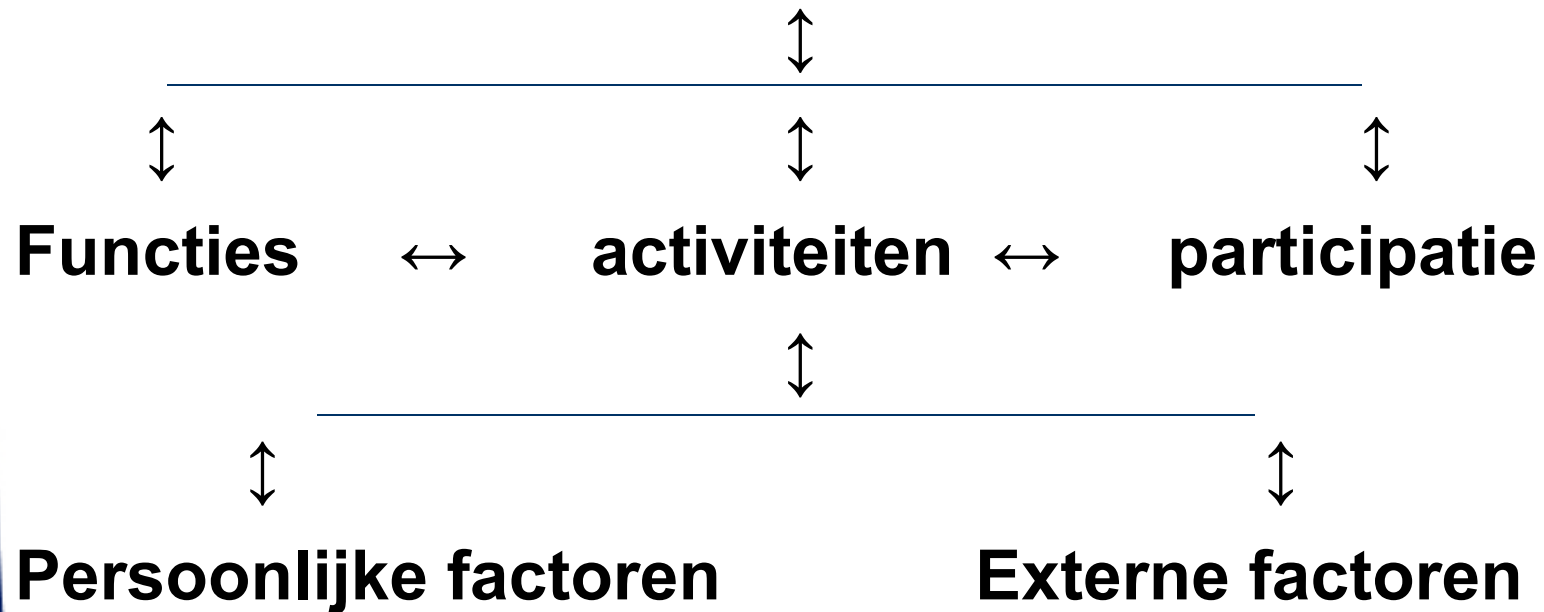
- **Ideatie**
 - **Conceptformatie**
 - **Plannen**
 - **Programmeren**

 - **Initiatiefase, uitvoerfase, controlefase
(apraxierichtlijn)**
 - **Perceive, recall, plan and perform (PRPP
system)**
-

ICF

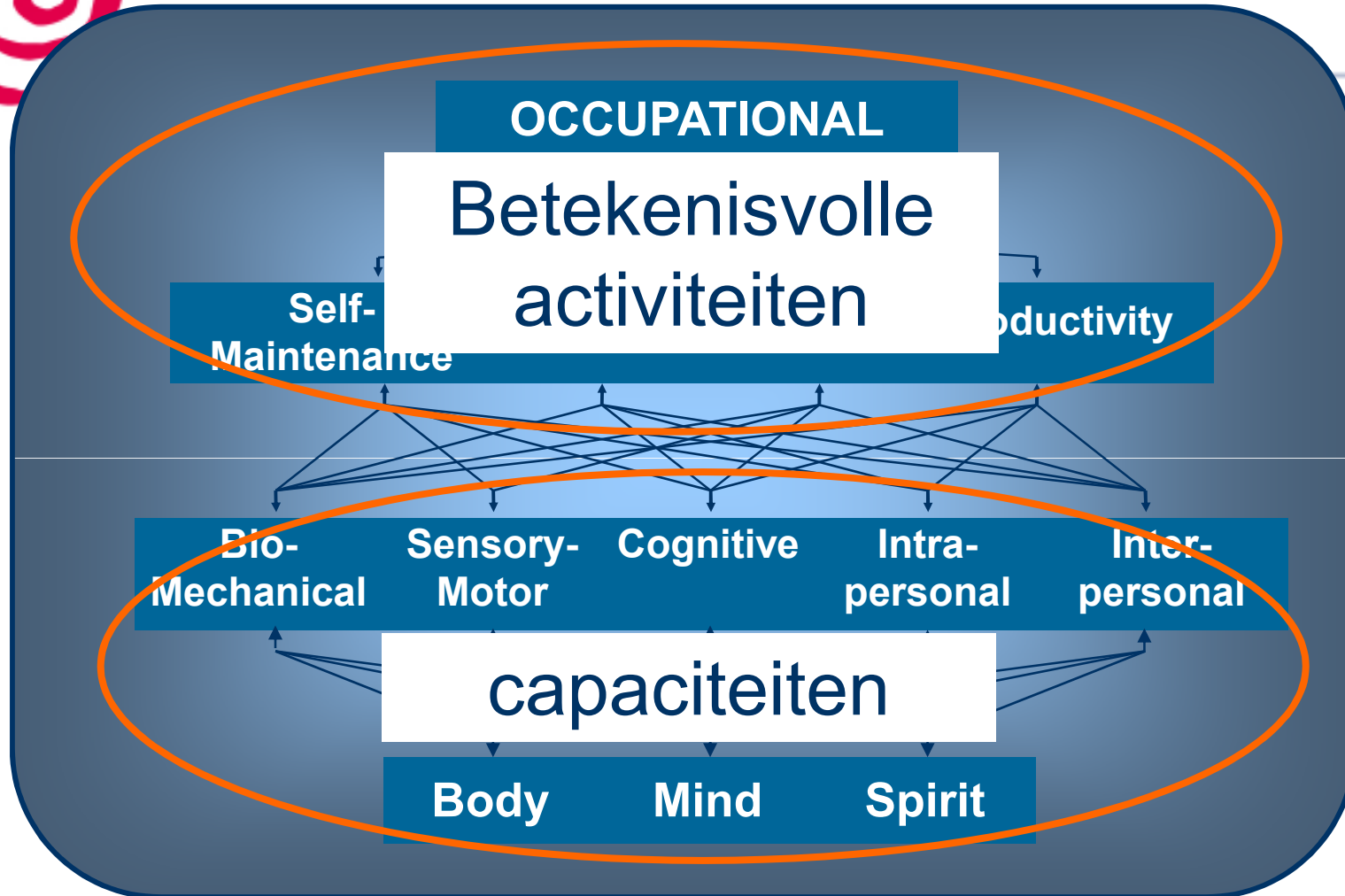
Pathologie

Activiteiten

- **Kunnen= testen van capaciteiten buiten dagelijkse context**
 - **Wordt veel toegepast in cognitief onderzoek**
- **Doen= uitvoeren van activiteiten binnen eigen context (hier en nu)**
 - **Observaties door ergotherapeut (A-ONE, AMPS, PRPP), verpleegkundigen, familieleden.**

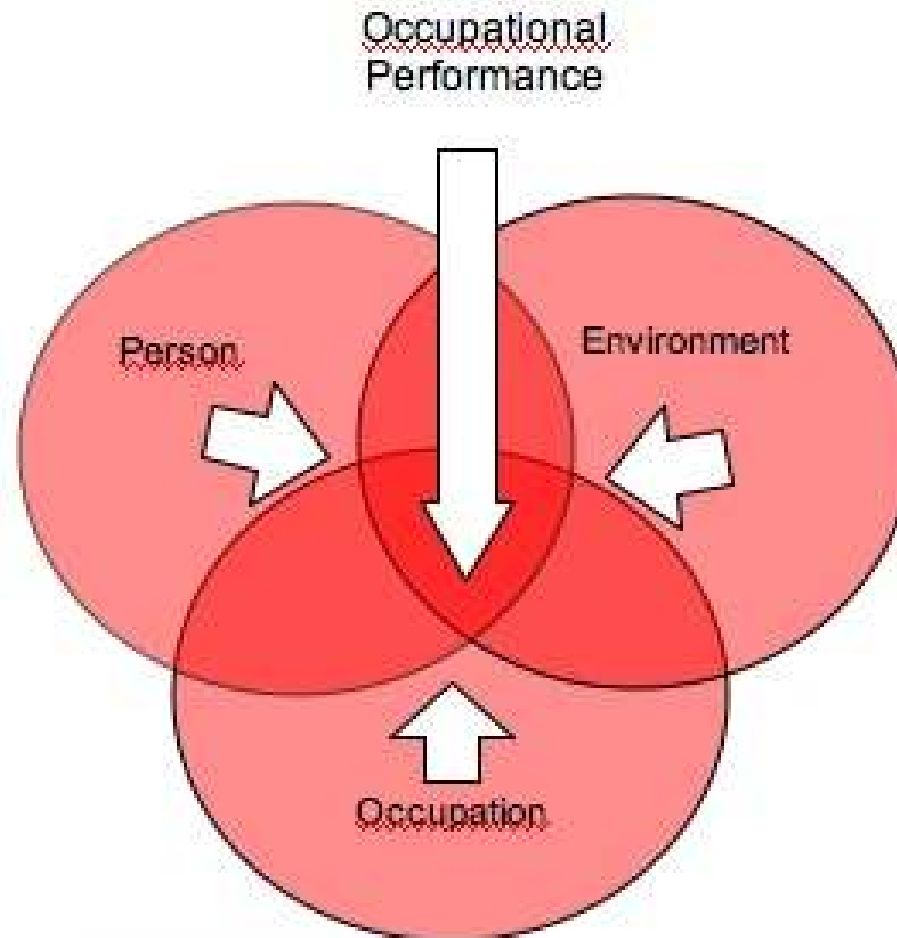
Klinische relevante vraag

Zetten cliënten hun cognitieve capaciteiten (kunnen) in tijdens het handelen (doen)?

Welke eisen stellen de activiteit en de context aan de cognitieve capaciteiten van de persoon?

Person Environment Occupation Model (Law, 1998)

PEO-model.
Bron: Law et al. [1996]

Taak kenmerken

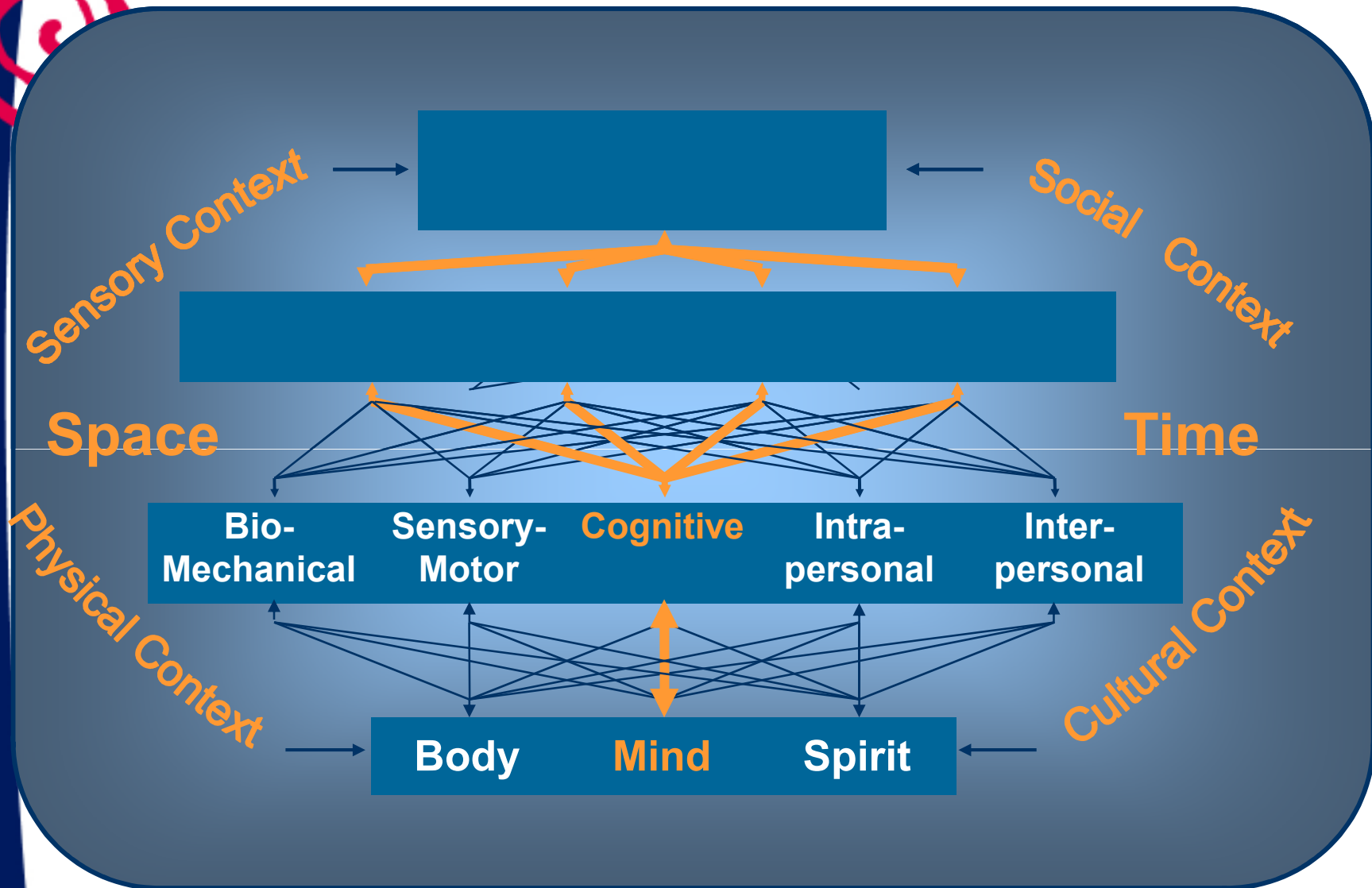
- **Bekend of nieuw**
 - **Aantal stappen**
 - **Aantal voorwerpen**
 - **Precisie**
 - **Tijdsdruk**
 - **Prestatiedruk**

 - **Complexiteit hiërarchie: drankje inschenken vs bedrijfsvergadering voorzitten**
-

Context kenmerken

- **Bekend of nieuw**
- **Gestructureerd of ongestructureerd**
- **Rustig of druk**
- **Risicovol of risicoloos**
 - Ruimte
 - Tijd
- **Efficiënt of inefficiënt**

The Perceive, Recall, Plan & Perform (PRPP) System of Task Analysis as illustrated in the OPM(A) (Chapparo & Ranka, 1997)